

รายงานการสำรวจภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านการแพทย์ไทย

จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ของอำเภอดอกคำใต้ นั้นทางคณะทำงานได้เดินทางไปยัง ตำบลหนองหล่ม อำเภอดอกคำใต้ ซึ่งทางคณะทำงานได้ติดต่อไปยัง “ กลุ่มสมุนไพรรูป หนองหล่ม “ กลุ่มดังกล่าวเกิดจากการรวมตัวกันของผู้สูงอายุภายในตำบลหนองหล่ม อำเภอดอกคำใต้ ที่มีความรู้ทางการแพทย์ไทยแบบโบราณถ่ายทอดกันมารุ่นสู่รุ่น มารวมตัวกันทำผลิตภัณฑ์ภายในชุมชนเพื่อเป็นการเสริมสร้างรายได้และได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยมีนาง สุนา วรรณพัฒน์ อายุ ๗๘ ปี เป็นประธานของกลุ่ม กลุ่มดังกล่าวได้ก่อตั้งมาแล้วประมาณ ๓ ปี มีสมาชิก ๑๕ คน สมาชิกส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุในชุมชน ผลิตภัณฑ์หลักของกลุ่มคือ “ ลูกประคบ “ โดยมีนาง จันทร์เป็ง อุ่มอ่อนศรี อายุ ๘๘ ปี เป็นผู้ถ่ายทอด

นาง สุนา วรรณพัฒน์ (ประธานกลุ่มสมุนไพรรูป หนองหล่ม)

นาง จันทร์เป็ง อุ่มอ่อนศรี (ผู้ถ่ายทอดความรู้)

จากคำเล่าของนาง จันทรเป็ง อุ่มอ่อนศรี ว่า ลูกประคบนั้นเกิดจากภูมิปัญญาจากบรรพบุรุษ ที่ใช้พืชสมุนไพรที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้นมาใช้ในการรักษาเพื่อช่วยในการไหลเวียนของโลหิต โดยนำพืชสมุนไพรที่มีสรรพคุณช่วยการไหลเวียนของโลหิต มีฤทธิ์ร้อนและมีกลิ่นหอมมาตากแห้ง จากนั้นนำมาห่อผ้าขาวบางมัดเป็นลูกกลมๆนำไปแช่น้ำเย็น ๕ นาที และนำไปนึ่งประมาณ ๑๐ นาที เพื่อใช้ประคบส่วนต่างๆของร่างกายที่ปวดเมื่อย และเจ็บปวดจากการทำงาน

ตัวอย่าง ลูกประคบ

สมุนไพรหลักๆที่ใช้ในการทำลูกประคบนั้น ล้วนเป็นสมุนไพรที่หาได้ง่ายได้แก่ ตะไคร้ ขมิ้น ผิวมะกรูด ใบมะขาม ข่า เป็นต้น

ใบมะขามนำมาตากแห้ง

ผิวมะกรูดตากแห้ง

ตะไคร้ตากแห้ง

ข่าตากแห้ง

เมื่อได้ผลิตภัณฑ์ตามต้องการแล้ว ทางกลุ่มได้นำไปขายที่ศูนย์ OTOP ของชุมตำบลหนองหล่ม อำเภอดอกคำใต้ และยังมี การไปตั้งบูธขายสินค้าให้กับนักท่องเที่ยวภายในงานนิทรรศกาลต่างๆของชุมชนอีกด้วย รูปแบบของลูกประคบมีทั้งแบบประคบตัว และประคบผิวน้ำ ประคบผิวน้ำขายในราคา ๕๐ บาทต่อลูก ประคบผิวน้ำขายในราคา ๓๕ บาทต่อลูก สามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ๐๙๑-๘๕๙-๔๒๘๙ นาง สุณา วรรณพัฒน์ (ประธานกลุ่ม)

ลูกประคบผิวน้ำ

ลูกประคบตัว